

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13.1 งบการเงิน

13.1.1 ความเห็นผู้สอบบัญชี

งบการเงินของบริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับรอบปีบัญชี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 2562 และ 2563 ได้รับการตรวจสอบโดยนางสาวโกสุมภ์ ชะเอม ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6011 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

จากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบปีบัญชี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 2562 และ 2563 ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

13.1.2 ตารางสรุปงบการเงิน

งบการเงินที่แสดงตามตาราง เป็นงบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท ซึ่งประกอบด้วย บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) บริษัท คอนวินเนชันฮอสพิทอล จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99) บริษัท บางปะกงเวชกิจ จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99) บริษัท ไทยแอมคอน จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99) บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ อากเนย์ จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 70) บริษัท โรงพยาบาลชลเวช จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางปะกงเวชกิจ จำกัด (บริษัทย่อย) ในสัดส่วนร้อยละ 96.38) บริษัท สัตยบุรอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางปะกงเวชกิจ จำกัด (บริษัทย่อย) ในสัดส่วนร้อยละ 99.99) บริษัท โรงพยาบาลรวมแพทย์จะแจ้งเทรา จำกัด ปัจจุบันชำระทุน 75% ของทุนจดทะเบียน 600 ล้านบาท (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 64.58) บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์แพรกยา จำกัด ปัจจุบันชำระทุน 100% ของทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99) บริษัท มะเร็ง สุวรรณภูมิ จำกัด ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งเดือนมีนาคม 2561 ปัจจุบันชำระทุน 100% ของทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99) และบริษัท รวมแพทย์แม่สอด อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งเดือนพฤศจิกายน 2562 ปัจจุบันชำระทุน 100% ของทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท (บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 80) มีรายละเอียดดังนี้

(1) งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	470.64	8.2	467.55	7.5	547.54	8.8
เงินลงทุนชั่วคราว	23.72	0.4	53.72	0.9	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	338.24	5.9	443.63	7.1	481.21	7.8
รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ	594.84	10.4	613.95	9.8	501.43	8.1
สินค้าคงเหลือ	141.61	2.5	160.73	2.6	179.16	2.9
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	32.14	0.5
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	22.90	0.4	24.60	0.4	21.72	0.4
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,591.95	27.9	1,764.17	28.2	1,763.21	28.4
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	0.41	0.0	0.41	0.0	0.61	0.0
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	114.37	2.0	114.37	1.8	75.65	1.2
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3,831.02	67.1	4,220.51	67.4	4,091.33	66.0
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	-	-	70.40	1.1
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	16.93	0.3	34.59	0.6	35.43	0.6
สิทธิการเช่า	5.92	0.1	4.97	0.1	-	-
ค่าความนิยม	47.28	0.8	47.28	0.8	47.28	0.8
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	12.71	0.2	21.03	0.3	23.02	0.4
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	87.60	1.5	58.37	0.9	93.85	1.5
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,116.23	72.1	4,501.52	71.8	4,437.57	71.6
รวมสินทรัพย์	5,708.18	100.0	6,265.69	100.0	6,200.78	100.0

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	530.00	9.3	820.00	13.1	570.00	9.2
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	566.39	9.9	606.87	9.7	569.98	9.2
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	98.76	1.7	136.20	2.2	136.20	2.2
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2.80	0.0	9.75	0.2	-	-
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-	17.64	0.3
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	44.33	0.8	70.57	1.1	96.78	1.6
หนี้สินหมุนเวียนอื่น						
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย รอนำส่ง	9.76	0.2	11.75	0.2	12.17	0.2
อื่นๆ	43.35	0.8	27.10	0.4	26.48	0.4
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,295.38	22.7	1,682.24	26.8	1,429.25	23.0
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิจาก	583.39	10.2	540.41	8.6	407.33	6.6
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี						
หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	12.25	0.2	32.68	0.5	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-	47.46	
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	11.15	0.2	10.64	0.2	11.05	0.2
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	62.57	1.1	104.27	1.7	111.30	1.8
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	1.21	0.0
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	669.37	11.7	688.01	11.0	578.35	9.3
รวมหนี้สิน	1,964.75	34.4	2,370.25	37.8	2,007.60	32.4
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 11,000 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท	1,100.00		1,100.00		1,100.00	
ทุนจดทะเบียนออกจำหน่ายและชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 11,000 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท	1,100.00	19.3	1,100.00	17.6	1,100.00	17.7
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	1,146.08	20.1	1,146.08	18.3	1,146.08	18.5
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	110.00	1.9	110.00	1.8	110.00	1.8
ยังไม่ได้จัดสรร	1,206.95	21.1	1,346.34	21.5	1,668.39	26.9
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(0.07)	(0.0)	0.05	0.0	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	3,562.97	62.4	3,702.47	59.1	4,024.47	64.9
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	180.46	3.2	192.97	3.1	168.71	2.7
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,708.18	100.0	6,265.69	100.0	6,200.78	100.0

(2) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาล	4,406.99	99.4	5,165.61	99.6	5,432.84	99.5
รายได้อื่น	20.36	0.5	22.09	0.4	28.86	0.5
รวมรายได้	4,427.35	100.0	5,187.71	100.0	5,461.70	100.0
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาล	(3,072.03)	(69.4)	(3,629.38)	(70.0)	(3,684.54)	(67.5)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(570.07)	(12.9)	(672.38)	(13.0)	(673.20)	(12.3)
รวมค่าใช้จ่าย	(3,642.10)	(82.3)	(4,301.75)	(82.9)	(4,357.74)	(79.8)
กำไรจากการดำเนินงาน (กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน ในบริษัทร่วม ค่าใช้จ่ายทางการเงิน และภาษีเงินได้นิติบุคคล)	785.25	17.7	885.95	17.1	1,103.96	20.2
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	785.25	17.7	885.95	17.1	1,103.96	20.2
รายได้ทางการเงิน	3.49	0.1	3.16	0.1	2.77	0.1
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(23.72)	(0.5)	(40.45)	(0.8)	(35.64)	(0.7)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	765.02	17.3	848.67	16.4	1,071.09	19.6
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(149.80)	(3.4)	(184.00)	(3.5)	(218.73)	(4.0)
กำไรสำหรับปี	615.22	13.9	664.66	12.8	852.36	15.6
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิจากภาษีเงินได้	(0.03)		0.12		-	
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	-		-		-	
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย - สุทธิ จากภาษีเงินได้	(18.74)		(16.10)		-	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(18.76)		(15.98)		-	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	596.46	13.5	648.68	12.5	852.36	15.6
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	633.88	14.3%	705.24	13.6%	876.62	16.1%
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(18.66)		(40.57)		(24.26)	
	615.22		664.66		852.36	
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	615.12		689.51		876.62	
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(18.66)		(40.83)		(24.26)	
	596.46		648.68		852.36	
กำไรต่อหุ้น						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	633.88		705.24		876.62	
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น)	11,000.00		11,000.00		11,000.00	
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (บาทต่อหุ้น)	0.058		0.064		0.080	

(3) งบกระแสเงินสด

(ล้านบาท)	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษี	765.02	848.67	1,071.09
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
จากกิจกรรมการดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	276.09	329.80	353.53
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	(13.49)	(15.05)	
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเพิ่มขึ้น	-	-	0.31
กำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของทรัพย์สินทางการเงิน	-	-	(0.42)
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายและตัดจำหน่ายสินทรัพย์	0.87	(1.07)	(1.57)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	0.01	
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น	6.03	26.23	12.20
รายได้ทางการเงิน	(3.49)	(3.16)	(2.77)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	23.72	40.45	35.64
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง	1,054.75	1,225.86	1,468.01
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(65.56)	(105.23)	(42.48)
รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ	(77.34)	(4.20)	112.51
สินค้าคงเหลือ	(22.74)	(19.11)	(18.44)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(1.95)	(1.71)	2.88
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(54.25)	32.14	(3.00)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	54.45	71.13	17.83
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(9.09)	(14.26)	(0.20)
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(0.90)	(4.66)	(5.17)
เงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	877.37	1,179.97	1,531.95
จ่ายดอกเบี้ย	(31.35)	(40.59)	(35.65)
จ่ายภาษีเงินได้	(151.51)	(165.26)	(198.71)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน	694.51	974.12	1,297.59

(ล้านบาท)	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน			
เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(22.15)	(29.85)	-
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่นลดลง	-	-	22.00
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(0.00)	(0.00)	(0.20)
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้างอาคารเพิ่มขึ้น	(9.68)	(3.50)	(33.00)
เงินจ่ายค่าซื้อและชำระเจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ถาวร	(634.97)	(706.95)	(256.11)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย			
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม			
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์			
เงินจ่ายค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(5.23)	(22.19)	(4.87)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการเช่า	-	-	
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1.63	1.87	2.93
เงินสดรับดอกเบี้ย	3.37	3.15	2.74
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมการลงทุน	(667.03)	(757.46)	(266.52)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพิ่มขึ้น (ลดลง)	150.00	290.00	(250.00)
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(69.63)	(98.76)	(133.08)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	279.46	93.22	-
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(4.93)	(7.54)	-
ชำระคืนเงินต้นของหนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	(18.00)
เงินสดรับจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจากการลงทุนในบริษัทย่อย	26.25	53.33	-
จ่ายเงินปันผล	(351.99)	(550.00)	(550.00)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมการจัดหาเงิน	29.16	(219.75)	(951.08)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	56.64	(3.09)	80.00
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ต้นปี	414.00	470.64	467.55
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ปลายปี	470.64	467.55	547.54
รายการที่ไม่ใช่เงินสด			
โอนเงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้างเป็นอาคาร	18.64	3.25	5.13
โอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปที่ดิน	-	-	38.72
ค่าซื้อสินทรัพย์ถาวรที่ยังไม่ได้จ่ายชำระ	97.06	67.72	16.51
ซื้อสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	9.69	33.75	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นจากการทำสัญญาเช่าเพิ่ม	-	-	12.95
ดอกเบี้ยจ่ายส่วนที่บันทึกเป็นต้นทุนสินทรัพย์	7.69	-	-

(4) อัตราส่วนทางการเงิน

	หน่วย	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
		2561	2562	2563
<u>อัตราส่วนสภาพคล่อง</u> <u>(Liquidity Ratio)</u>				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	1.23	1.05	1.23
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.64	0.57	0.72
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	0.60	0.65	0.83
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	5.16	5.19	5.33
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	70.80	70.33	68.54
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	23.59	24.01	21.68
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	15.48	15.20	16.84
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	5.96	6.19	6.26
ระยะเวลารับหนี้เฉลี่ย	วัน	61.21	59.00	58.29
วงจรเงินสด	วัน	25.06	26.54	27.08
<u>อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร</u> <u>(Profitability Ratio)</u>				
อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	30.29	29.74	32.18
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ร้อยละ	17.90	17.21	20.37
อัตรากำไรอื่น	ร้อยละ	0.18	0.18	0.21
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	ร้อยละ	88.05	109.56	117.24
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	14.31	13.59	16.04
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	17.93	18.30	22.06
<u>อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน</u> <u>(Efficiency Ratio)</u>				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ร้อยละ	11.54	11.10	13.67
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	ร้อยละ	25.22	25.71	29.60
อัตราหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.83	0.87	0.88
<u>อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน</u> <u>(Financial Policy Ratio)</u>				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.55	0.64	0.50
อัตราส่วนหนี้สินที่มีการระดมยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.34	0.42	0.28
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	33.25	21.98	31.05
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	เท่า	0.69	0.76	1.54
อัตราการจ่ายปันผล	ร้อยละ	55.53	77.99	62.74

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 คำอธิบายและวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

14.1.1 ภาพรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจให้บริการรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยโดยรายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาลของบริษัทฯ แบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป และรายได้จากโครงการสวัสดิการด้านสุขภาพของภาครัฐ โดยมีรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเป็นรายได้หลักคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.5, ร้อยละ 62.6 และร้อยละ 59.1 ของรายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาลในปี 2561, 2562 และ 2563 ตามลำดับ

ทั้งนี้บริษัทฯ มีจุดเด่นด้านทำเลที่ตั้ง เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ย่านอุตสาหกรรมที่สำคัญ ซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการมีชื่อเสียงด้านคุณภาพการรักษาพยาบาล และมีนโยบายกำหนดอัตราค่าบริการที่เหมาะสมของบริษัทฯ ส่งผลให้จำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการเพิ่มขึ้นและรายได้เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น จาก 4,406.99 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 5,165.61 ล้านบาท และ 5,432.84 ล้านบาท ในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.21 และร้อยละ 5.17 ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริษัทฯ มีรายได้เติบโตอย่างต่อเนื่องได้แก่

- **จำนวนผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้น:** บริษัทฯ มีนโยบายเพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาลโดยการเพิ่มจำนวนแพทย์และพยาบาลผู้ให้บริการ รวมถึงการขยายขอบเขตการรักษาโรคเฉพาะทางและการรักษาโรคที่มีความซับซ้อนสูง เป็นผลให้สามารถดึงดูดผู้ป่วยประเภทผู้ป่วยทั่วไปให้เข้ามารับการรักษาที่บริษัทฯ เพิ่มขึ้น โดยจำนวนครั้งการให้บริการของผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยนอก (OPD) มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 899,551 ครั้ง ในปี 2561 เป็น 940,921 ครั้งในปี 2563 (อัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2.27 ต่อปี) ในขณะที่อัตราการเข้าใช้บริการใหม่ของผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยใน (IPD) มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 167 เตียงต่อวันในปี 2561 เป็น 184 เตียงต่อวันในปี 2563 (อัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4.76 ต่อปี)
- **รายได้เฉลี่ยต่อครั้งในการให้บริการกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้น :** จากการเพิ่มความหลากหลายในการให้บริการ รวมทั้งจากการที่บริษัทฯ สามารถให้บริการทางการแพทย์ที่ซับซ้อนซึ่งมีอัตราค่าบริการต่อครั้งในระดับสูง ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อครั้งในการให้บริการแก่กลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2561 ถึง 2563 บริษัทฯ ปรับเพิ่มอัตราค่าบริการในส่วนของกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพในการให้บริการทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องทั้งนี้ รายได้เฉลี่ยจากกลุ่มผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจาก 1,606 บาทต่อครั้ง เป็น 1,794 บาทต่อครั้ง ในขณะที่รายได้เฉลี่ยจากกลุ่มผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 21,459 บาทต่อครั้ง เป็น 22,688 บาทต่อครั้ง
- **จำนวนผู้ประกันตนตามโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้น:** บริษัทฯ ให้การรักษาพยาบาลอย่างมีมาตรฐานแก่ผู้ป่วยทุกกลุ่ม จึงได้รับความเชื่อมั่นอย่างสูงจากกลุ่มผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคม เป็นผลให้จำนวนผู้ประกันตนตามโครงการประกันสังคมที่เลือกลงทะเบียนกับบริษัทฯ เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยจำนวนผู้ประกันตนเฉลี่ย เพิ่มขึ้นจาก 421,700 คนในปี 2561 เป็น 442,910 คนในปี 2563 (อัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2.48 ต่อปี)
- **อัตราค่าบริการทางการแพทย์ที่ได้รับตามโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้น :** ในระหว่างปี 2561 ถึง 2563 สำนักงานประกันสังคมพิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายรายคนและพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าบริการส่วนเพิ่มในส่วนของการให้การรักษาผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง รวมถึงผลจาก

การที่บริษัทฯ มีสถิติอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่เข้าข่ายภาระเสี่ยงอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโรงพยาบาลที่เข้าร่วมระบบประกันสังคมทั่วประเทศ ทำให้ บริษัทฯ ได้รับรายได้ส่วนเพิ่มซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการให้บริการดังกล่าวเพิ่มขึ้น

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้บริษัทฯ สามารถทำกำไรได้อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 633.88 ล้านบาท, 705.24 ล้านบาท และ 876.62 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.48 ต่อปี และสามารถรักษ้อัตรากำไรให้อยู่ในระดับที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม โดยมีอัตรากำไรสุทธิในช่วงเวลาดังกล่าวร้อยละ 14.3, ร้อยละ 13.6 และร้อยละ 16.1 ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรในปัจจุบันแม้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างไรก็ดี ตามบริษัทฯ มีความสามารถในการควบคุมต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ประกอบกับสาขาใหม่ๆ เช่น โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 304 โรงพยาบาลรวมแพทย์จะเชิงเทรา เริ่มลดระดับการขาดทุนซึ่งเป็นไปตามแผนได้ เป็นไปตามแผน และจากนโยบายของบริษัทฯ ในการพัฒนาศักยภาพในการรักษาพยาบาลเพื่อดึงดูดกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปที่ยินดีจ่ายค่าบริการส่วนเพิ่ม เพื่อคุณภาพการให้บริการที่จะได้รับเป็นสำคัญ โดยคาดว่าจะส่งผลให้บริษัทฯ สามารถรักษ้อัตรากำไรในระดับดังกล่าวไว้ได้

14.1.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

รายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาล

บริษัทฯ แบ่งรายได้จากการประกอบกิจการ โรงพยาบาล (“รายได้หลัก”) เป็น 2 กลุ่มหลักตามลักษณะผู้ป่วยคือ รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป และรายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ โดยมีรายละเอียดแสดงดังตาราง

รายได้จากกิจการโรงพยาบาล	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป						
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยนอก (OPD)	1,444.71	32.8	1,653.59	32.0	1,688.37	31.1
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยใน (IPD)	1,310.06	29.7	1,580.75	30.6	1,519.86	28.0
รวมรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป	2,754.77	62.5	3,234.34	62.6	3,208.23	59.1
รายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ						
โครงการประกันสังคม	1,409.60	32.0	1,577.83	30.5	1,811.20	33.3
โครงการภาครัฐอื่นๆ	242.62	5.5	353.44	6.8	413.41	7.6
รวมรายได้จากโครงการภาครัฐ	1,652.22	37.5	1,931.27	37.4	2,224.61	40.9
รวมรายได้จากกิจการโรงพยาบาล	4,406.99	100.0	5,165.61	100.0	5,432.84	100.0

จากตารางข้างต้น บริษัทฯ มีรายได้หลักในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 เป็นจำนวน 4,406.99 ล้านบาท, 5,165.61 ล้านบาท และ 5,432.84 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 11.03 ต่อปี ซึ่งการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญเป็นผลจากการที่บริษัทฯ มีนโยบายเพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาล โดยการเพิ่มจำนวนแพทย์และพยาบาลผู้ให้บริการ รวมถึงการขยายขอบเขตการรักษาโรคเฉพาะทางและการรักษาโรคที่มีความซับซ้อนสูง เป็นผลให้สามารถดึงดูดกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปให้เข้ารับการรักษาที่บริษัทฯ และยังส่งผลให้ผู้ประกันตนตามโครงการประกันสังคมลงทะเบียนกับโรงพยาบาลในกลุ่มบริษัท เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยหากแยกพิจารณาในแต่ละกลุ่ม พบว่ารายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.92 ต่อปี ในขณะที่รายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.04 ต่อปี ทั้งนี้บริษัทฯ มีนโยบายเน้นเพิ่มสัดส่วนรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มผู้ป่วยตามโครงการสวัสดิการภาครัฐ โดยรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปของบริษัทฯ ในปี 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59 ของรายได้จากกิจการ โรงพยาบาล

ทั้งนี้ รายได้หลักแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

(1) รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป

รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปแบ่งได้เป็น รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยนอก (OPD) และรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยใน (IPD) โดยในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเป็นจำนวน 2,754.77 ล้านบาท, 3,234.34 ล้านบาท และ 3,208.23 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.92 ต่อปี โดยรายได้เฉพาะจากกลุ่มผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจาก 1,444.71 ล้านบาทในปี 2561 เป็น 1,688.37 ล้านบาทในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8.09 ต่อปี ในขณะที่รายได้เฉพาะจากกลุ่มผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 1,310.06 ล้านบาทในปี 2561 เป็น 1,519.86 ล้านบาทในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7.72 ต่อปี

สาเหตุหลักที่รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงระหว่างปี 2561 ถึงปี 2563 เนื่องจากจำนวนการให้บริการกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจาก 899,551 ครั้งในปี 2561 เป็น 980,304 ครั้ง และ 940,921 ครั้งในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.27 ต่อปี ในขณะที่อัตราการเข้าใช้บริการใหม่ของผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 167 เตียงต่อวันในปี 2561 เป็น 199 เตียงต่อวันและ 184 เตียงต่อวันในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.76 ต่อปี ซึ่งจำนวนการให้บริการที่เพิ่มขึ้น เป็นผลจากการที่บริษัทฯ เพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาล รวมถึงการเพิ่มความหลากหลายในการให้บริการ เช่น การให้บริการศูนย์มะเร็ง ศูนย์ส่องกล้องทางเดินอาหารและตับ และการให้บริการเฉพาะทางโรคหัวใจครบวงจร เป็นต้น ซึ่งการเพิ่มศักยภาพและความหลากหลายในการให้บริการ ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อครั้งในการให้บริการแก่กลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้น เนื่องจากบริษัทฯ สามารถให้บริการทางการแพทย์ที่ซับซ้อนซึ่งมีอัตราค่าบริการต่อครั้งในระดับสูง นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2561 ถึง 2563 บริษัทฯ มีการเพิ่มนวัตกรรมในการรักษาพยาบาล เพื่อพัฒนาคุณภาพในการให้บริการทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องทำให้รายได้เฉลี่ยจากกลุ่มผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจาก 1,606 บาทต่อครั้ง เป็น 1,794 บาทต่อครั้ง ในขณะที่รายได้เฉลี่ยจากกลุ่มผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 21,459 บาทต่อครั้ง เป็น 22,688 บาทต่อครั้ง

(2) รายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ

รายได้จากโครงการภาครัฐของบริษัทฯ ในปี 2561, 2562 และ 2563 เท่ากับ 1,652.22 ล้านบาท, 1,931.27 ล้านบาท และ 2,224.61 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากโครงการภาครัฐประกอบด้วยรายได้ 2 ประเภทหลัก คือ รายได้จากโครงการประกันสังคมและรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ

รายได้จากโครงการภาครัฐโดยส่วนใหญ่เป็นรายได้จากโครงการประกันสังคม โดยในปี 2561, 2562 และ 2563 รายได้จากโครงการประกันสังคมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.28, ร้อยละ 81.71 และร้อยละ 81.41 ของรายได้จากโครงการภาครัฐของบริษัทฯ ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ประเภทนี้ ได้แก่ (1) จำนวนผู้ประกันตนลงทะเบียน (2) นโยบายของภาครัฐในการกำหนดอัตราค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายและอัตราค่าบริการทางการแพทย์ส่วนเพิ่มประเภทต่างๆ และ (3) ศักยภาพของโรงพยาบาลในการให้บริการแก่ผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคม ทั้งนี้ จำนวนผู้ประกันตนที่มีชื่อลงทะเบียนกับโรงพยาบาลในกลุ่มบริษัท มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 421,700 คน ในปี 2561 เป็น 435,537 คน และ 442,910 คนในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.48 ต่อปี ในขณะที่รายได้จากโครงการประกันสังคมต่อจำนวนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้นจาก 3,341 บาทต่อคนต่อปีในปี 2561 เป็น 3,623 บาทต่อคนต่อปี และ 4,089 บาทต่อคนต่อปีในปี 2562 และ 2563 เนื่องจากนโยบายของภาครัฐได้มีปรับเพิ่มอัตราค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายรายคนและอัตราค่าบริการทางการแพทย์ส่วนเพิ่มประเภทต่างๆ เติบโตขึ้น โดยจำนวนผู้ประกันตนลงทะเบียนเฉลี่ยรายปีของบริษัทฯ ระหว่างปี 2561 ถึงปี 2563 แสดงดังตาราง

	จำนวนผู้ประกันตน (เฉลี่ย)	รายได้จากโครงการประกันสังคม (ล้านบาท)
2561	421,700	1,409.60
2562	435,537	1,577.83
2563	442,910	1,811.20

ปี 2563 บริษัทฯ มีลูกค้าประกันสังคมเฉลี่ยภายใต้การดูแลประมาณ 442,910 ราย โดยภายหลังจากที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 อินเตอร์ และโรงพยาบาลจุฬารัตน์ 11 อินเตอร์ ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 3 บริษัทฯ สามารถเพิ่มสิทธิในการรับผู้ประกันตนได้เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประมาณ 475,000 คน ทั้งนี้ภายหลังการขยายโครงการในอนาคตแล้ว บริษัทฯ อาจสามารถขอเพิ่มสิทธิในการรับผู้ประกันตนได้ อย่างไรก็ตามปัจจุบันผู้บริหารของบริษัทฯ ไม่มีนโยบายที่จะเร่งขยายกลุ่มลูกค้าประกันสังคม โดยโครงการในอนาคตส่วนใหญ่จะเป็นไปเพื่อรองรับกลุ่มลูกค้าทั่วไปเป็นหลัก

ทั้งนี้ รายได้จากโครงการประกันสังคมจำแนกประเภทได้ดังนี้

- **รายได้ประกันสังคมเหมาจ่าย** : สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้มีการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แก่โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสังคม ตามจำนวนผู้ประกันตนที่มีชื่อลงทะเบียนกับโรงพยาบาลนั้นๆ โดยแบ่งรายได้ประเภทนี้เป็น 2 ส่วน ได้แก่

(1) **รายได้ค่าบริการเหมาจ่ายเบื้องต้น** : ในปี 2555 อัตราค่าบริการเหมาจ่ายในเบื้องต้นคือ 1,446 บาทต่อคนต่อปี ปรับเพิ่มขึ้นเป็น 1,460 บาทต่อคนต่อปีในปี 2557 ปรับเพิ่มขึ้นเป็น 1,500 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2560 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 และปรับเพิ่มขึ้นเป็น 1,640 บาทต่อคนต่อปี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมจะแบ่งจ่ายเงินให้แก่บริษัทฯ เป็นรายเดือน ดังนั้น รายได้ประกันสังคมเหมาจ่ายที่บริษัทฯ จะได้รับขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ประกันตนซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละเดือน

(2) **รายได้ค่าบริการเหมาจ่ายส่วนเพิ่มตามคุณภาพ โรงพยาบาล (Hospital Accreditation : HA)** : สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้มีการจ่ายค่าบริการส่วนเพิ่มแก่โรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA โดยตั้งแต่ปี 2553 ถึงเดือนมิถุนายนปี 2555 โรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพระดับ HA ขั้นที่ 2 และ HA ขั้นที่ 3 มีสิทธิได้รับค่าบริการส่วนเพิ่มในอัตรา 80 บาทต่อคนต่อปี และตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป โรงพยาบาลที่ได้รับ HA ขั้นที่ 2 จะได้รับค่าบริการส่วนเพิ่มในอัตรา 40 บาทต่อคนต่อปี ส่วนโรงพยาบาลที่ได้รับ HA ขั้นที่ 3 จะได้รับค่าบริการส่วนเพิ่มในอัตรา 80 บาทต่อคนต่อปี ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2555 โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 และในเดือนกรกฎาคม 2556 โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 11 อินเตอร์ ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 3 และโรงพยาบาลจุฬารัตน์ 9 แอร์พอร์ต ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 2 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 สำนักงานประกันสังคมเปลี่ยนนโยบายการจ่ายใหม่ ซึ่งพิจารณาจากคุณภาพการให้บริการ โดยจ่ายในอัตราสูงสุดที่ 60 บาทต่อคนต่อปี และผลลัพธ์ทางการแพทย์พยาบาลอีกในอัตราสูงสุดที่ 60 บาทต่อคนต่อปี อย่างไรก็ตาม สำนักงานประกันสังคมได้มีการประกาศยกเลิกการจ่ายดังกล่าว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

- **รายได้ประกันสังคมส่วนเพิ่ม - อ้างอิงตามค่าสถิติการใช้บริการ** : สำนักงานประกันสังคมพิจารณาจ่ายค่าบริการส่วนเพิ่มให้แก่โรงพยาบาลโดยอ้างอิงตามค่าสถิติต่างๆ อาทิ ลักษณะความรุนแรงของโรคและความถี่ในการใช้บริการของผู้ประกันตน เป็นต้น โดยอัตราค่าบริการดังกล่าวที่โรงพยาบาลแต่ละแห่งได้รับ

จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับค่าสถิติของโรงพยาบาลแต่ละแห่งเปรียบเทียบกับค่าสถิติของโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั่วประเทศ ซึ่งแบ่งรายได้ในกลุ่มนี้แบ่งเป็น 3 ประเภทได้แก่

- (1) รายได้ส่วนเพิ่มจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง : เป็นรายได้ค่าบริการประเภทใหม่ซึ่งเริ่มใช้ในปี 2555 สำหรับกรณีที่โรงพยาบาลให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยใน (IPD) ซึ่งมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง และต้องเข้ารับรักษาตัวในฐานเป็นผู้ป่วยใน โดยสำนักงานประกันสังคมใช้แนวทางการคำนวณตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (Diagnosis Related Groups : DRGs) ในการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของกลุ่มโรคแต่ละประเภทและกำหนดหน่วยที่ใช้เปรียบเทียบ คือ คำนำน้าหนักสัมพัทธ์ปรับตามวันนอน (Adjusted Relative Weight : AdjRW) ซึ่งกลุ่มโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูงตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวคือ อาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2 โดยตั้งแต่ปี 2555 สำนักงานประกันสังคมกำหนดค่าบริการส่วนเพิ่มในอัตรา AdjRW ละไม่เกิน 15,000 บาท ^{1/}
- (2) รายได้ส่วนเพิ่มตามอัตราการใช้บริการของผู้ป่วยที่มีภาระเสี่ยง : เป็นรายได้ที่ขึ้นอยู่กับจำนวนการใช้บริการของผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคม กลุ่มผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาโรคเรื้อรัง 26 ประเภทตามที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด (ให้น้ำหนัก 60%) อาทิเช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเส้นเลือดในสมองแตก โรคไตวายเรื้อรัง เป็นต้น และ กลุ่มผู้ป่วยในซึ่งมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW น้อยกว่า 2 (ให้น้ำหนัก 40%) ^{2/} ในปี 2559 อัตราจ่ายเงินตามภาระเสี่ยงยังคงเท่าปี 2555 คือ 432 บาทต่อคนต่อปีแต่มีการปรับเปลี่ยนอัตราส่วนระหว่าง กลุ่มผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาโรคเรื้อรัง 26 ประเภทตามที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดเดิมให้น้ำหนัก 60% ปรับเพิ่มเป็นน้ำหนัก 90% และกลุ่มผู้ป่วยในซึ่งมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW น้อยกว่า 2 เดิมให้น้ำหนัก 40% ปรับลดเป็นน้ำหนัก 10% และในปี 2560 และได้มีการปรับเพิ่มอัตราจ่ายจาก 432 บาทต่อคนต่อปี เป็น 447 บาทต่อคนต่อปี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ต่อมาในปี 2561 สำนักงานประกันสังคมปรับลดการให้ค่าน้ำหนัก RW < 2 จาก 10 % เป็น 0% และปรับเพิ่มการให้ค่าน้ำหนักสำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากเดิม 90% เป็น 100% และในวันที่ 1 มกราคม 2563 ได้มีประกาศปรับเพิ่มงบประมาณการจ่าย เป็น 453 บาทต่อคนต่อปี
- รายได้จากการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง: การให้บริการรักษาพยาบาลบางประเภทโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง บริษัทฯ สามารถเบิกค่าบริการได้ตามที่ให้บริการรักษาแก่ผู้ป่วยจริงภายใต้เงื่อนไขและอัตราค่าบริการที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดไว้ซึ่งหากมีผู้ป่วยเข้าใช้บริการเป็นจำนวนมาก จะเป็นผลให้บริษัทได้รับรายได้ในส่วนนี้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยการให้บริการดังกล่าว อาทิเช่น การฟอกเลือดด้วยไตเทียม การให้เคมีบำบัดแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง การผ่าตัดหัวใจแบบเปิด การผ่าตัดใส่อวัยวะเทียมในการบำบัดรักษาโรค การผ่าตัดสมอง เป็นต้น

หมายเหตุ:

^{1/} เนื่องจากในปี 2555 ภาครัฐกำหนดงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าบริการดังกล่าวเป็นจำนวนไม่เกิน 4,460 ล้านบาทซึ่งหากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั่วประเทศ ให้การรักษาผู้ป่วยในที่มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2 เป็นจำนวนมาก อาจส่งผลให้อัตราการจ่ายเงินเพิ่มต่อ AdjRW ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อคนต่อปี

^{2/} การลดอัตราจ่ายเงินเพิ่มของกรณีภาระเสี่ยง 26 โรค และการยกเลิกเกณฑ์การจ่ายเงินตามอัตราการใช้บริการในปี 2555 ได้รับการชดเชยด้วยรายได้จากการให้บริการผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง โดยคำนวณตาม DRGs ในกรณี AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2

ทั้งนี้ บริษัทฯ มีรายได้จากโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นผลสืบเนื่องจาก (1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกันตนที่เลือกลงทะเบียนกับบริษัทฯ (2) สำนักงานประกันสังคมพิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าบริการทางการแพทย์มาจ่าย และพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าบริการส่วนเพิ่มในส่วนของการให้การรักษาผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง เพื่อให้กลุ่มผู้ป่วยประกันสังคมได้รับบริการที่มีคุณภาพที่เหมาะสม และ (3) จากการพัฒนามาตรฐานการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้บริษัทฯ มีโอกาสให้บริการผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคมที่เข้าข่ายภาระเสี่ยง เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่เข้าข่ายภาระเสี่ยงอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโรงพยาบาลทั่วประเทศที่เข้าร่วมระบบประกันสังคม บริษัทฯ จึงได้รับรายได้ส่วนเพิ่มซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการให้บริการดังกล่าวเพิ่มขึ้น

ในส่วนของรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ ได้แก่ ค่าบริการทางการแพทย์ที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) บริษัทฯ ไม่เข้าร่วมเป็นผู้ให้บริการรักษาโรคทั่วไปกับ สปสช. (โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค) แต่บริษัทฯ ให้การรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยบางประเภท ที่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามที่ให้บริการรักษาแก่ผู้ป่วยจริง ภายใต้เงื่อนไขและอัตราค่าบริการที่ สปสช. กำหนด ทั้งนี้ การรักษาพยาบาลที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว อาทิเช่น การให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม การรับดูแลทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยที่อยู่ในภาวะวิกฤติ การให้การรักษาผู้ป่วยกรณีอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน 3 กองทุน และการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น และในปี 2556 ได้เพิ่มเรื่องการให้บริการผู้ป่วยหัวใจ โดยรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ ที่ได้รับจาก สปสช. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.68 ร้อยละ 18.28 และร้อยละ 18.61 ของรายได้จากโครงการภาครัฐในปี 2561, 2562 และ ปี 2563 ตามลำดับ

ต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาล

ต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาล (“ต้นทุน”) ประกอบด้วย ค่าตอบแทนบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล ต้นทุนยา เวชภัณฑ์ วัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ และค่าเสื่อมราคา และต้นทุนอื่นๆ ซึ่งในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาล จำนวน 3,072.03 ล้านบาท, 3,629.38 ล้านบาท และ 3,684.54 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.7, ร้อยละ 70.3 และร้อยละ 67.8 ของรายได้หลัก ตามลำดับ

บริษัทฯ มีสัดส่วนต้นทุนต่อรายได้โดยเฉลี่ยลดลงในปี 2563 เนื่องจากบริษัท จัดการควบคุมต้นทุนได้ดีเยี่ยม เพื่อให้สอดคล้องกับผลกระทบด้านลบที่ได้รับจากการเติบโตของรายได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้อัตราต้นทุนของบริษัทลดลงกว่าปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ต้นทุนหลักของบริษัทฯ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมแพทย์ และ ต้นทุนยา เวชภัณฑ์และวัสดุอื่นใช้ไป

กำไรขั้นต้น

	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากกิจการโรงพยาบาล	4,406.99	100.0	5,165.61	100.0	5,432.84	100.0
ต้นทุนกิจการโรงพยาบาล	(3,072.03)	(69.7)	(3,629.38)	(70.3)	(3,684.54)	(67.8)
กำไรขั้นต้น	1,334.95	30.3	1,536.24	29.7	1,748.30	32.2

บริษัทฯ มีกำไรขั้นต้น ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 เป็นจำนวน 1,334.95 ล้านบาท, 1,536.24 ล้านบาท และ 1,748.30 ล้านบาท ตามลำดับ และคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 30.3, ร้อยละ 29.7 และร้อยละ 32.2 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนกำไรขั้นต้นของบริษัทฯ มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจาก บริษัทฯ มีนโยบายการบริหารจัดการต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราต้นทุนลดลงจากปีก่อน

รายได้อื่น

บริษัทฯ มีรายได้ประเภทอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงพยาบาลโดยตรง ประกอบด้วย รายได้ค่าเช่า รายได้ค่าสาธารณูปโภค ดอกเบี้ยรับ รายได้จากการให้การอบรมผู้ช่วยพยาบาล และรายได้อื่นๆ ซึ่งในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีสัดส่วนรายได้ประเภทนี้ต่ำกว่าร้อยละ 1.0 ของรายได้รวม

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 570.07 ล้านบาท, 672.38 ล้านบาท และ 673.20 ล้านบาทตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการบริหารส่วนใหญ่เป็นผลจากการปรับเพิ่มค่าตอบแทนพนักงานและจำนวนพนักงานเพื่อรองรับการเติบโตของบริษัทฯ และการปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายในการบริหารประเภทอื่นๆ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วย

ทั้งนี้ สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารเปรียบเทียบกับรายได้รวม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.9, ร้อยละ 13.0 และร้อยละ 12.3 ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 ตามลำดับ โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารใกล้เคียงกันแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของบริษัทฯ แม้ว่าในปี 2561 มีการสรรหาบุคลากร เข้ามาในบริษัทฯ เพื่อรองรับการขยายตัวของบริษัทฯ

ค่าใช้จ่ายในการบริหารประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและผู้บริหาร ค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและผู้บริหาร เป็นค่าใช้จ่ายหลัก คิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด

กำไรจากการดำเนินงาน

ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีกำไรจากการดำเนินงานเป็นจำนวน 785.25 ล้านบาท, 885.95 ล้านบาท และ 1,103.96 ล้านบาท ตามลำดับ และคิดเป็นอัตรากำไรจากการดำเนินงานร้อยละ 17.7, ร้อยละ 17.1 และร้อยละ 20.2 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมธนาคารและดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 23.72 ล้านบาท, 40.45 ล้านบาท และ 35.64 ล้านบาทในระหว่างปี 2561, 2562 และปี 2563 บริษัทฯ ใช้เงินกู้ระยะสั้นเป็นครั้งคราวเพื่อบริหารสภาพคล่อง และใช้เงินกู้ระยะยาวในการลงทุนก่อสร้างโครงการใหม่ รวมถึงการขยายพื้นที่ให้บริการ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2561, 2562 และ 2563 เป็นจำนวน 149.80 ล้านบาท, 184.00 ล้านบาท และ 218.73 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ปี 2556 เป็นต้นไปอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้ถูกปรับลดลงจากร้อยละ 23 เป็นร้อยละ 20 ตามนโยบายของภาครัฐในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกทางหนึ่ง

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

บริษัทฯ มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 633.88 ล้านบาท, 705.24 ล้านบาท และ 876.62 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิอย่างต่อเนื่องเป็นผลจาก (1) จำนวนผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้น (2) จำนวนผู้ประกันตนเพิ่มขึ้น (3) การเพิ่มศักยภาพในการรักษาและการรักษาโรคที่ยากขึ้นใน

แต่ละศูนย์เฉพาะทางโรคต่างๆ (Excellent Center) (4) สถิติอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่เข้าข่ายภาระเสี่ยงเพิ่มขึ้น และอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ บริษัทฯ จึงได้รับรายได้ส่วนเพิ่มซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการให้บริการดังกล่าวเพิ่มขึ้น (5) สัดส่วนต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้ บริษัทฯ สามารถควบคุมได้อย่างสม่ำเสมอด้วยการรักษาประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีการขยายพื้นที่การให้บริการอย่างต่อเนื่อง และในปี 2561 บริษัทฯ มีการเปิดโรงพยาบาลแห่งใหม่จำนวน 2 แห่ง ส่งผลให้บริษัทฯ มีอัตรากำไรสุทธิลดลงเป็นร้อยละ 14.3, ร้อยละ 13.6 และร้อยละ 16.1 ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 ตามลำดับ ซึ่งบริษัทฯ สามารถดำรงอัตรากำไรสุทธิให้อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากระบบการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาลเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมมีสัดส่วนร้อยละ 69.4, ร้อยละ 70.0 และ ร้อยละ 67.5 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริหารเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมมีสัดส่วนร้อยละ 12.9, ร้อยละ 13.0 และร้อยละ 12.3 ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 ตามลำดับ

14.1.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

14.1.3.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์ของบริษัทฯ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ สินทรัพย์หมุนเวียน (ได้แก่ เงินสด ลูกหนี้การค้า รายได้ประกันสังคมค้างรับ ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุคงเหลือ เป็นต้น) และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น) โดยสินทรัพย์รวมของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 มีจำนวน 5,708.18 ล้านบาท, 6,265.69 ล้านบาท และ 6,200.78 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนระหว่างร้อยละ 27.9 ถึงร้อยละ 28.4 ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้น

สินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 1,591.95 ล้านบาท, 1,764.17 ล้านบาท และ 1,763.21 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งการลดลงของสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นการลดลงของรายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับเป็นส่วนใหญ่

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 มีจำนวน 4,116.23 ล้านบาท, 4,501.52 ล้านบาท และ 4,437.57 ล้านบาท ตามลำดับ มีการเปลี่ยนแปลงในรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จากปี 2561 ถึง 2563 เป็นการลงทุนตามแผนการขยายอาคาร โรงพยาบาลเพื่อรองรับการให้บริการของบริษัทฯ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 เป็นจำนวน 338.24 ล้านบาท, 443.63 ล้านบาท และ 481.21 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการขยายธุรกิจของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนลูกหนี้การค้าค้างชำระโดยส่วนใหญ่นี้ที่ค้างค้างไม่เกิน 3 เดือน อยู่ในอัตราร้อยละ 74.0 ถึงร้อยละ 77.8 ของลูกหนี้การค้ารวมและระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดเก็บหนี้ที่ดีขึ้นซึ่งเป็นผลจากบริษัทฯ มีนโยบายการดูแลลูกหนี้อย่างเข้มงวด รวมถึงมีนโยบายพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการควบคุมและบริหารลูกหนี้

กรณีการตัดหนี้สูญ ฝ่ายบัญชีการเงินจะส่งเรื่องให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการตามนโยบายบริษัทฯ และหากไม่สามารถเรียกชำระหนี้ได้ จะขออนุมัติฝ่ายบริหารเพื่อตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้

ยอดคงเหลือลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 แยกรายละเอียดตามอายุลูกหนี้การค้า แสดงตามตารางดังนี้

อายุลูกหนี้การค้างค้าง	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
อายุลูกหนี้ค้างค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ						
ค้างชำระ						
ไม่เกิน 3 เดือน	249.57	77.8	322.05	76.0	342.55	74.0
3 - 6 เดือน	41.45	12.9	58.11	13.7	48.67	10.5
6 - 12 เดือน	16.38	5.1	27.25	6.4	34.85	7.5
มากกว่า 12 เดือน	19.80	6.2	22.77	5.4	48.15	10.4
รวมลูกหนี้การค้าง	327.20	102.0	430.17	101.5	474.21	102.4
หัก : ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(6.54)	(2.0)	(6.40)	(1.5)	(11.32)	(2.4)
รวมลูกหนี้การค้าง - สุทธิ	320.66	100.0	423.78	100.0	462.89	100.0

ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่นของบริษัทฯ เป็นลูกหนี้ทั่วไปซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ โรงพยาบาล โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีลูกหนี้อื่นเป็นจำนวน 17.59 ล้านบาท, 19.85 ล้านบาท และ 18.32 ล้านบาท ตามลำดับ

รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ

รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ ได้แก่ รายได้ค้างรับจากสำนักงานประกันสังคม และรายได้ค้างรับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ ทั้งหมดซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(1) รายได้ประกันสังคมค้างรับซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการใช้บริการ ได้แก่ (1.1) รายได้ค้างรับที่อ้างอิงตามอัตราการใช้บริการทางการแพทย์ทั้งหมด ซึ่งเลิกใช้ตั้งแต่ปี 2555 (1.2) รายได้ค้างรับที่อ้างอิงสถิติผู้ป่วยในที่มีผู้ป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง (AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2) ซึ่งเริ่มใช้ปี 2555 และ (1.3) รายได้ค้างรับที่อ้างอิงสถิติผู้ป่วยที่มีภาระเสี่ยง ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมจะเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติผู้ป่วยจากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั่วประเทศเพื่อใช้ในการคำนวณการจ่ายค่าบริการส่วนเพิ่มดังกล่าวให้แก่โรงพยาบาลแต่ละแห่งในภายหลัง ซึ่งบริษัทฯ จะใช้สมมติฐานที่เหมาะสมในการประมาณการรายได้ที่บริษัทฯ คาดว่าจะได้รับในแต่ละงวด

(2) รายได้ประกันสังคมค้างรับอื่นๆ เป็นผลจากการให้บริการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะ ทาง อาทิ การฟอกเลือดด้วยไตเทียม การให้เคมีบำบัดแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง อุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัดหัวใจแบบเปิด การผ่าตัดใส่อวัยวะเทียมในการบำบัดรักษาโรค เป็นต้น ซึ่งภายหลังการให้บริการรักษา บริษัทฯ ส่งข้อมูลการรักษาเพื่อประกอบการเบิกค่าบริการจากสำนักงานประกันสังคมต่อไป

(3) รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ เป็นผลมาจากให้บริการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะ ทาง อาทิ การฟอกเลือดด้วยไตเทียม และการรับเป็นศูนย์รับส่งต่อเฉพาะทางด้านโรคหัวใจ

รายได้ประกันสังคมค้างรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, 2562 และ 2563 มีรายละเอียดดังนี้

รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สำนักงานประกันสังคม						
รายได้ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง	179.22	30.1%	103.32	16.8%	197.46	39.4%
รายได้ทางการแพทย์ภาระเสี่ยงค้างรับ	152.80	25.7%	186.73	30.4%	98.60	19.7%
รายได้ประกันสังคมค้างรับอื่น	154.14	25.9%	148.21	24.1%	99.99	19.9%
รวม	486.17	81.7%	438.27	71.4%	396.05	79.0%
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ						
รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ	126.10	21.2%	178.20	29.0%	107.90	21.5%
รวมรายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ	612.26	102.9%	616.46	100.4%	503.95	100.5%
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	(17.42)	-2.9%	(2.52)	-0.4%	(2.52)	-0.5%
รวมรายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ - สุทธิ	594.84	100.0%	613.95	100.0%	501.43	100.0%

รายได้ประกันสังคมค้างรับ ปี 2562 ลดลง 47.90 ล้านบาท เนื่องจากการบริหารจัดการข้อมูลการจ่ายเงินสำหรับรายได้ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง ของทางสำนักงานประกันสังคมได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ในปี 2563 ลดลง 42.22 ล้านบาท เนื่องจากการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินของรายได้ภาระเสี่ยงค้างรับ และจากการบริหารจัดการข้อมูลการจ่ายเงินสำหรับรายได้ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง ของทางสำนักงานประกันสังคมได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 มีรายได้ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วยในเพิ่มสูงขึ้นจากผู้รับบริการที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งสะท้อนจากรายได้จากโครงการประกันสังคมที่เติบโตขึ้น

รายได้ค่าบริการทางการแพทย์ค้างรับ จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ ปี 2562 เพิ่มขึ้น 52.10 ล้านบาท และปี 2563 ลดลง 70.30 ล้านบาท จากการบริหารจัดการข้อมูลการจ่ายเงินของ สปสช.ที่มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มียา เวชภัณฑ์ และวัสดุคงเหลือ (“สินค้าคงเหลือ”) เป็นจำนวน 141.61 ล้านบาท, 160.73 ล้านบาท และ 179.16 ล้านบาท ตามลำดับ และในช่วงเวลาดังกล่าว บริษัทฯ มีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเป็นจำนวน 15 วัน, 15 วัน และ 17 วัน ตามลำดับ การดำรงสินค้าคงคลังและระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทฯ อยู่ในอัตราที่สม่ำเสมอ เนื่องจากระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

รายละเอียดสินค้าคงเหลือแต่ละประเภทแสดงดังตาราง

สินค้าคงเหลือ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ยา	87.68	61.9	94.56	58.8	110.46	61.7
เวชภัณฑ์	20.82	14.7	27.31	17.0	32.42	18.1
อุปกรณ์การแพทย์	1.25	0.9	0.52	0.3	0.14	0.1
วัสดุอื่น	31.85	22.5	38.34	23.9	36.15	20.2
รวม	141.61	100.0	160.73	100.0	179.16	100.0

บริษัทฯ ไม่มีการตั้งสำรองสินค้าคงเหลือเสื่อมสภาพจากการหมดยุ เนื่องจากบริษัทฯ มีการบริหารสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบยาและเวชภัณฑ์ ในคลังสินค้าและหอผู้ป่วยทุกเดือน นอกจากนี้ บริษัทฯ มีสายสัมพันธ์ที่ดีกับผู้จัดจำหน่ายยา จึงสามารถเปลี่ยนสินค้าที่ใกล้หมดอายุกับผู้จัดจำหน่ายได้

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นจำนวน 3,831.02 ล้านบาท, 4,220.51 ล้านบาท และ 4,091.33 ล้านบาท ตามลำดับ โดยบริษัทฯ ลงทุนใน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการและรองรับโอกาสในการเติบโตในอนาคต โดยมีเงินสดจ่ายเพื่อการลงทุนเป็นจำนวน 634.97 ล้านบาท, 706.95 ล้านบาท และ 256.11 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์หลักที่บริษัทฯ ลงทุนคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงการก่อสร้างอาคารส่วนต่อขยายและอาคาร โรงพยาบาลแห่งใหม่ เพื่อเพิ่มพื้นที่การให้บริการตามแผนงานของบริษัทฯ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นจำนวน 16.93 ล้านบาท, 34.59 ล้านบาท และ 35.43 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทฯ ลงทุนในโปรแกรมคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ

14.1.3.2 หนี้สิน

หนี้สินของบริษัทฯ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ หนี้สินหมุนเวียน (ได้แก่ เจ้าหนี้การค้า และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เป็นต้น) และหนี้สินไม่หมุนเวียน (ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สรรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน เป็นต้น) โดยหนี้สินรวมของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 มีจำนวน 1,964.75 ล้านบาท, 2,370.25 ล้านบาท และ 2,007.60 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินหมุนเวียนมีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 65.93 ถึงร้อยละ 71.19 ของหนี้สินทั้งหมดในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเป็นรายการที่มีสัดส่วนสูงสุดในกลุ่มหนี้สินที่ไม่มีภาระดอกเบี้ย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 มีสัดส่วนเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นต่อหนี้สินรวมร้อยละ 28.83, ร้อยละ 25.60 และร้อยละ 28.39 ตามลำดับ โดยเจ้าหนี้การค้าหลักประกอบด้วย เจ้าหนี้ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุสิ้นเปลือง ซึ่งบริษัทฯ จัดซื้อเพื่อให้บริการทางการแพทย์ ในขณะที่เจ้าหนี้อื่นประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมแพทย์ค้างจ่าย ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย และเจ้าหนี้อื่นๆ ที่เกี่ยวกับการก่อสร้างและส่วนเพิ่มขยายอาคาร

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทฯ ประกอบด้วยเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะสั้นประกอบด้วยเงินกู้เบิกเกินบัญชี และตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งบริษัทฯ เบิกใช้เป็นประจำคราวเพื่อการบริหารสภาพคล่องในการดำเนินการ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินคงค้างเป็นจำนวน 530.0 ล้านบาท, 820.0 ล้านบาท และ 570.0 ล้านบาทตามลำดับ

เงินกู้ยืมระยะยาวเป็นการกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ ในการก่อสร้างอาคาร โรงพยาบาลตามแผนการขยายพื้นที่การให้บริการ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินคงค้างเป็นจำนวน 682.15 ล้านบาท, 676.61 ล้านบาทและ 543.53 ล้านบาทตามลำดับ

ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มีภาระผูกพันรวมจำนวน 544 ล้านบาท แบ่งเป็นภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุนจำนวน 278 ล้านบาท และภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 29 ล้านบาท ทั้งนี้ ภาระผูกพันที่เกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุนประกอบด้วยภาระผูกพันเพื่อการลงทุนก่อสร้างอาคารเพื่อขยายพื้นที่การให้บริการและเพื่อการซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์และบริษัทมีภาระผูกพันเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนที่ยังไม่เรียกชำระในบริษัทย่อยมูลค่า 237 ล้านบาท

14.1.3.3 ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดจำนวน 3,562.97 ล้านบาท, 3,702.47 ล้านบาทและ 4,024.47 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีสาเหตุจากการที่บริษัทฯ สามารถรักษาอัตราการเติบโตของรายได้และอัตราการทำกำไรมาอย่างต่อเนื่อง

14.1.3.4 โครงสร้างทางการเงิน

โครงสร้างทางการเงินของบริษัทฯ มีความแข็งแกร่ง โดยอัตราส่วนนโยบายการเงินหลักของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561, 2562 และ 2563 แสดงดังนี้

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อยู่ในระดับ 0.55 เท่า, 0.64 เท่า และ 0.50 เท่า ตามลำดับ
- อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในระดับ 0.34 เท่า, 0.42 เท่า และ 0.28 เท่า ตามลำดับ
- อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย อยู่ในระดับ 33.25 เท่า, 21.98 เท่า และ 31.05 เท่าตามลำดับ

หากพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างทางการเงินระหว่างบริษัทฯ และบริษัทในกลุ่มโรงพยาบาลที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯยังอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรม แสดงให้เห็นถึงการดำเนินนโยบายทางการเงินแบบอนุรักษ์นิยม ซึ่งส่งผลให้บริษัทฯ มีศักยภาพในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพิ่มเติมเพื่อลงทุนขยายกิจการในอนาคต

14.1.3.5 สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

รายละเอียดแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของกระแสเงินสดแยกตามประเภท สรุปตามตาราง

(ล้านบาท)	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน	694.51	974.12	1,297.59
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมการลงทุน	(667.03)	(757.46)	(266.52)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมการจัดหาเงิน	29.16	(219.75)	(951.08)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	56.64	(3.09)	80.00
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ต้นปี	414.00	470.64	467.55
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ปลายปี	470.64	467.55	547.54

จากการเปรียบเทียบระหว่างปี 2561 ถึงปี 2563 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานจำนวน 694.51 ล้านบาท, 974.12 ล้านบาท และ 1,297.59 ล้านบาท ตามลำดับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นไปตามผลกำไรจากการดำเนินงานและการรับชำระหนี้ที่ค้างของบริษัทฯ

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) ในระดับ 1.23 เท่า, 1.05 เท่า และ 1.23 เท่า ในขณะที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio) ในระดับ 0.64 เท่า, 0.57 เท่า และ 0.72 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้พิจารณาจากอัตราส่วนสภาพคล่องประเภทต่างๆ พบว่าสภาพคล่องของบริษัทฯ สูงมาก แสดงถึงศักยภาพในการชำระภาระผูกพันระยะสั้นได้เป็นอย่างดี

วงจรกิจการเงิน

ในระหว่างปี 2561, 2562 และ 2563 บริษัทฯ มีวงจรกิจการเงินเฉลี่ยคิดเป็น 25 วัน, 27 วัน และ 27 วัน ตามลำดับ โดยวงจรกิจเงินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ ต้องเตรียมเงินสดเพื่อรองรับการดำเนินการธุรกิจโดยเฉลี่ยประมาณ 30-40 วัน ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทฯ บริหารสภาพคล่องจากกระแสเงินสดภายในเป็นหลักโดยใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพื่อเสริมสภาพคล่องเป็นครั้งคราว

14.1.3.6 การวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) โดยอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นในปี 2561, 2562 และ 2563 คิดเป็นร้อยละ 17.93, ร้อยละ 18.30 และร้อยละ 22.06 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นใกล้เคียงกันในแต่ละปีสะท้อนถึง ประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนและค่าใช้จ่าย อัตรากำไรสุทธิ (Net Profits Margin) อยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกันในแต่ละปี โดยในปี 2561, 2562 และ 2563 คิดเป็นร้อยละ 14.31, ร้อยละ 13.59 และร้อยละ 16.04 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากนโยบายการบริหารจัดการต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ

14.2 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะทางการเงินในอนาคต

สถานะอุตสาหกรรมและจำนวนประชากรในพื้นที่ให้บริการ

โรงพยาบาลในกลุ่มบริษัท ทั้ง 9 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมสำคัญของจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดระยอง พื้นที่ดังกล่าวมีพนักงานทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และที่ผ่านมา มีประชากรโยกย้ายเข้าสู่พื้นที่อย่างต่อเนื่องตามการเติบโตของสถานะอุตสาหกรรมในพื้นที่ ซึ่งเป็นผลดีต่อธุรกิจของบริษัทฯ เนื่องจากมีฐานผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนของกลุ่มโครงการประกันสังคมและกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป

การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

แผนการรวมกลุ่ม AEC ในปี 2558 จะทำให้ธุรกิจด้านสุขภาพของประเทศไทยได้รับประโยชน์ โดยในส่วนของธุรกิจโรงพยาบาล คาดว่าจะมีผู้ป่วยเข้ามาใช้บริการในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรงพยาบาลในประเทศไทยมีมาตรฐานการรักษาและการให้บริการในระดับสูง รวมถึงการมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ประกอบกับอัตราค่ารักษาพยาบาลที่อยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นที่มีคุณภาพการรักษาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ แม้กลุ่มผู้ป่วยของบริษัทฯ ในปัจจุบันโดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ป่วยภายในประเทศ แต่จากการที่บริษัทฯ มีแผนพัฒนาความเชี่ยวชาญในการรักษาเฉพาะด้าน ประกอบกับการที่โรงพยาบาลในกลุ่ม 2 แห่งคือ โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 อินเตอร์ และโรงพยาบาลจุฬารัตน์ 9 แอร์พอร์ต ตั้งอยู่ในรัศมี 10 กิโลเมตรจากสนามบินสุวรรณภูมิ จึงคาดว่าบริษัทฯ จะมีกลุ่มลูกค้าต่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก AEC ในอนาคตและโรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 อินเตอร์ เป็นโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกลุ่มบริษัทฯ ซึ่งได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลระดับสากล JCI (Joint Commission International) และจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับชาวต่างชาติในเรื่องคุณภาพการรักษาพยาบาลที่เป็นสากล

สัดส่วนรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป

รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.5, ร้อยละ 62.6 และร้อยละ 59.1 ในปี 2561, 2562 และ 2563 ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาจากข้อมูลระหว่างปี 2561 ถึงปี 2563 รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้นจาก 2,754.77 ล้านบาท เป็น 3,208.23 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.92 ต่อปี ในขณะที่จำนวนการให้บริการกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยนอกที่เพิ่มขึ้นจาก 899,551 ครั้งในปี 2561 เป็น 980,304 ครั้ง และ 940,921 ครั้งในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.27 ต่อปี ในขณะที่อัตราการเข้าใช้บริการใหม่ของผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 167 เตียงต่อวันในปี 2561 เป็น 199 เตียงต่อวันและ 184 เตียงต่อวันในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับหรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.76 ต่อปี บริษัทฯ มินนโยบายเพิ่มจำนวนผู้ป่วยทั่วไปโดยการเพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาลและเน้นการรักษาที่ใช้ความเชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง และบริษัทมีแผนขยายและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมและเพียงพอกับปริมาณผู้รับบริการ พร้อมด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย รวมถึงการเพิ่มความหลากหลายในการให้บริการ เช่น การให้บริการเฉพาะทางด้านโรคหลอดเลือดสมองและระบบประสาท การให้บริการเฉพาะทางด้านศูนย์ศัลยกรรมสมองและกระดูกสันหลัง การให้บริการเฉพาะทางด้านการรักษาการมีบุตรยาก และการให้บริการเฉพาะทางด้านโรคหัวใจครบวงจร เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกในการเจาะกลุ่มลูกค้าทั่วไป เช่น การให้ส่วนลดแก่ผู้ป่วยที่ทำประกันสุขภาพกับบริษัทประกันที่เป็นคู่สัญญากับบริษัทฯ ทั้งนี้ รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปมีอัตรากำไรสูงกว่ารายได้จากโครงการภาครัฐ ดังนั้น การเพิ่มสัดส่วนรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป จะส่งผลทางบวกต่อแนวโน้มกำไรของบริษัทฯ ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ

รายได้จากโครงการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพของภาครัฐ เป็นรายได้ที่มีสัดส่วนสูงของบริษัทฯ ซึ่งในปี 2561 ถึงปี 2563 รายได้ในส่วนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.5, ร้อยละ 37.4 และร้อยละ 40.9 ของรายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาล และหากนับรวมเฉพาะรายได้จากโครงการประกันสังคมจะคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.0, ร้อยละ 30.5 และ 33.3 ของรายได้จากการประกอบกิจการโรงพยาบาล ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพของภาครัฐที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อาจส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

นอกจากนี้ ภาครัฐมีนโยบายปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 20 ตั้งแต่วันที่ 2556 เป็นต้นไปเพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งนโยบายการลดอัตราภาษีดังกล่าว ส่งผลดีต่อผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และสภาพคล่องของบริษัทฯ ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์อัตราการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ของสำนักงานประกันสังคม

ในปี 2555 สำนักงานประกันสังคมพิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าบริการทางการแพทย์โดยรวม เพื่อให้โรงพยาบาลมีความพร้อมในการให้บริการโรคที่มีความซับซ้อนและมีค่าใช้จ่ายสูง โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้แก่

- การปรับเพิ่มอัตราค่าบริการเหมาจ่ายประกันสังคม: อัตราการเหมาจ่ายตามโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1,306 บาทต่อคนต่อปีในปี 2551 เป็น 1,404 บาทต่อคนต่อปีในปี 2552, เพิ่มขึ้นเป็น 1,446 บาทต่อคนต่อปีในปี 2555, เพิ่มขึ้นเป็น 1,460 บาทต่อคนต่อปีในปี 2557 และเพิ่มขึ้นเป็น 1,500 บาทต่อคนต่อปีโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 และในวันที่ 1 มกราคม 2563 ได้มีประกาศปรับเพิ่มอัตราจ่ายเป็น 1,640 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งโดยทั่วไป จะมีการพิจารณาปรับเพิ่มอัตราเหมาจ่ายในทุกๆ ไม่เกิน 3 ปี
- การเปลี่ยนแปลงค่าบริการเหมาจ่ายส่วนเพิ่มตามคุณภาพของโรงพยาบาล : นับแต่เดือนกรกฎาคม 2555 โรงพยาบาลที่ได้รับ HA ขั้นที่ 2 จะได้รับค่าบริการดังกล่าวในอัตรา 40 บาทต่อคนต่อปี ส่วนโรงพยาบาลที่ได้รับ HA ขั้นที่ 3 หรือ JCI จะได้รับค่าบริการดังกล่าวในอัตรา 80 บาทต่อคนต่อปี โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม

2557 โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 อินเตอร์ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 3 และ JCI โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 11 อินเตอร์ ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 3 และโรงพยาบาลจุฬารัตน์ 9 แอร์พอร์ต ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ขั้นที่ 2 โดยในปี 2560 ทางสำนักงานประกันสังคมได้ออกประกาศยกเลิกการจ่ายค่าบริการเหมาจ่ายส่วนเพิ่มตามคุณภาพของโรงพยาบาล โดยให้คณะกรรมการแพทย์พิจารณาปรับเปลี่ยนการจ่ายตามตัวชี้วัดคุณภาพ เพื่อให้ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการประเมินมากขึ้น และในปี 2563 ทางสำนักงานประกันสังคมได้มีประกาศยกเลิกการจ่ายเงินตามตัวชี้วัดคุณภาพดังกล่าว

- การใช้อัตราค่าบริการกรณีให้การรักษายาบาลผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง: เป็นรายได้ส่วนเพิ่มประเภทใหม่ซึ่งเริ่มใช้ในปี 2555 สำหรับกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการเจ็บป่วยโรคที่มีความรุนแรงและมีค่าใช้จ่ายสูง และต้องเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน (IPD) โดยสำนักงานประกันสังคมใช้แนวทางการคำนวณตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ในการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของกลุ่มโรคแต่ละประเภทและกำหนดหน่วยที่ใช้เปรียบเทียบ คือ คำนวณน้ำหนักสัมพัทธ์ปรับตามวันนอน (AdjRW) ซึ่งหากผู้ป่วยมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2 บริษัทฯ จะได้รับค่าบริการส่วนเพิ่มจากสำนักงานประกันสังคม โดยในปี 2555 สำนักงานประกันสังคมกำหนดอัตราการเบิกเพิ่ม AdjRW ละไม่เกิน 15,000 บาท
- การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการตามอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่มีภาระเสี่ยง: อัตรางบประมาณค่าบริการตามภาระเสี่ยง 432 บาทต่อคนต่อปี และเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 ปรับเป็นอัตรา 447 บาทต่อคนต่อปี และวันที่ 1 มกราคม 2563 ปรับเพิ่มเป็น 453 บาทต่อคนต่อปี

โดยสรุป บริษัทฯ ได้รับผลบวกจากการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์อัตราการจ่ายเงินข้างต้น โดยรายได้จากโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้นจาก 3,341 บาทต่อคนต่อปีในปี 2561 เป็น 4,089 บาทต่อคนต่อปีในปี 2563 โดยภาครัฐจะเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ค่าบริการประเภทต่างๆ ของโครงการประกันสังคม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยพิจารณาจากความเหมาะสมและต้นทุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการรักษา

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานทางบัญชี

เพื่อให้งบการเงินของไทยมีมาตรฐานเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในระดับนานาชาติ สภาวิชาชีพบัญชีจึงได้ออกมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงและมาตรฐานการบัญชีใหม่ โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับในอนาคตมีรายละเอียดดังนี้

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2562) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงินการนำมาตรฐานกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทจากรายการดังต่อไปนี้

- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิตโดยกลุ่มบริษัทต้องรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน กลุ่มบริษัทจะใช้วิธีการอย่างง่ายในการพิจารณาเพื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับลูกหนี้การค้า และใช้วิธีการทั่วไปในการพิจารณาค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินให้กู้ยืมระยะยาว

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม และองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ ผลสะสมของเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบในบางเรื่องจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติทางบัญชีในช่วงเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินที่มีรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุดภายในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ในระหว่างไตรมาสที่ 1 ถึง 3 ของปี 2563 กลุ่มบริษัทได้เลือกปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีในเรื่อง การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีการอย่างง่าย การด้อยค่าของสินทรัพย์ และการด้อยค่าของค่าความนิยม

ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2563 กลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ จากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้ว ดังนั้น ในการจัดทำงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทจึงพิจารณายกเลิกการถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีสำหรับทุกเรื่องที่กลุ่มบริษัทได้เคยถือปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมา โดยไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็น การอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งาน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ